

Het Broodfonds

Freelancers zijn krekels. Ze denken liever niet aan de winter. Hun pensioen is vaak karig en ze hebben meestal niks geregeld als ze door ziekte niet kunnen werken. Of misschien denken ze wel eens aan de winter, maar lukt het ze niet om zich daarop voor te bereiden. Dat geldt ook voor mij. Ik ben ook een zzp'er, een zelfstandige zonder personeel. Ik maak mezelf graag wijs dat ik onkwetsbaar ben en mijn hele leven lekker kan blijven werken. Maar ik weet natuurlijk wel beter.

In principe kunnen zelfstandigen zonder personeel zich verzekeren tegen allerlei risico's. Zo heb ik ooit een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) afgesloten bij De Amersfoortse. Maar dat is duur en het biedt schijnzekerheid. Uit onderzoek van de Autoriteit Financiële Markten blijkt dat AOV-verzekeringen vol staan met kleine lettertjes en uitsluitingsbepalingen. Zo komt een zieke zzp'er vaak bedrogen uit.

Ik heb mijn verzekering dan ook opgezegd. Maar de schurken blijken mijn verzekering stilzwijgend te hebben verlengd voor een periode van vijf jaar. Ik moet nu dus nog drie jaar betalen voor een polis die ik niet meer wil. Ook kwam ik erachter dat ik 17,5 procent provisie betaal aan Meeus, de tussenpersoon die te beroerd was om mij te waarschuwen voor die verlenging met vijf

jaar. Die legale oplichters verdienen dus elk jaar ruim duizend euro aan het sturen van een brief met het polisoverzicht en de jaarlijkse premieverhoging.

Het is tijd om het anders te doen. De krekels moeten zich gaan voorbereiden op de winter zonder zich uit te leveren aan de woekerpraktijken van de verzekeraars. Dat kan door zich aan te sluiten bij een Broodfonds. Een Broodfonds is een coöperatie van minimaal twintig en maximaal vijftig zelfstandigen. Ze vormen elkaars verzekering voor het geval ze door ziekte niet meer kunnen werken.

De deelnemers zetten elke maand een vast bedrag op een aparte rekening. Voor een uitkering van 1500 euro netto per maand is dat 67,50 euro plus 10 euro administratiekosten. De beheerder van het Broodfonds is bevoegd om van die rekening geld over te schrijven naar een zieke deelnemer. Dat geld is een

---

De schurken hebben mijn verzekering stilzwijgend voor vijf jaar verlengd

schenking en dus vrij van belastingen. Als iemand een beroep moet doen op het Broodfonds krijgt hij van alle deelnemers een klein bedrag overgemaakt.

Maarten, die vanwege een burn-out geld kreeg uit het Broodfonds, vertelt hoe ontroepend het is om een afschrift te zien met de namen van de veertig mensen die jou geld schenken om de maand door te komen. De deelnemers hebben er ook belang bij om elkaar te helpen er snel weer bovenop te komen. Tijdens zijn burn-out kwam Maarten tot de conclusie dat hij na twaalf jaar beter kon stoppen met zijn milieu-adviesbureau. Verschillende deelnemers hebben hem toen op vacatures geattendeerd. Zonder het Broodfonds was deze omslag moeilijk geworden.

De verschillen tussen een AOV-verzekering en het Broodfonds zijn groot. Bij een verzekering ben je de betaalde premie kwijt, bij het Broodfonds blijft het geld van jou. Het kost de deelnemers, naast de administratiekosten, alleen de uitgekeerde salarissen bij ziekte. Als je uit het Broodfonds stapt en weer in loondienst gaat, krijg je het gespaarde geld terug. Bovendien sparen deelnemers maar tot een bepaald maximum. Als de buffer van 2340 euro is bereikt, hoef je pas weer te betalen als er geld wordt uitgekeerd. Het Broodfonds kent ook geen kleine lettertjes met uitsluitingsgronden en je hoeft geen dokters-

verklaringen te overleggen om te bewijzen dat je echt ziek bent als je niet kunt werken.

Omdat de deelnemers elkaar kennen werkt het Broodfonds op basis van vertrouwen. De bureaucratische controle wordt ingeruild voor sociale controle. Het Broodfonds keert maximaal twee jaar geld uit. Als je langer dan twee jaar ziek blijft, is de kans klein dat het bedrijf nog kan worden voortgezet. Voor de verzekering op de lange termijn blijft dus een AOV-verzekering nodig. Maar die is dan goedkoper, omdat er pas na twee jaar ziekte hoeft te worden uitgekeerd.

Het eerste Broodfonds bestaat nu zo'n vijf jaar en heeft zichzelf bewezen. Er zijn diverse nieuwe fondsen in oprichting. Omdat inmiddels één op de tien werknemers een zzp'er is, kan het aantal broodfondsen nog enorm groeien. Zo ontstaat een nieuwe vorm van solidariteit. Het Broodfonds is namelijk een prachtig voorbeeld van sociale veerkracht, van het vermogen van mensen om met behulp van hun sociale netwerk tegenslagen op te vangen. Daarom zeg ik: krekels aller landen, verenigt u en sluit u aan bij een Broodfonds.

Pieter Hilhorst is politicoloog.

[OPINIE.VOLSKRANT.NL/AUTEURS](https://www.opinie.volkskrant.nl/auteurs)